

מידע לתושב בנושא חימום בקמין ביתי המוסק בעץ

בשנים האחרונות ישנה עליה בחימום בתים פרטיים בקמינים המוסקים בעץ, במקום באמצעי חימום אחרים. כתוצאה מכך, מגיעות תלונות רבות על ריח רע שמקורו בקמינים ביתיים.

העשן הנפלט כתוצאה משריפת עץ יכול לגרום למטרדי ריח ולפגיעה בריאותית, בעיקר עקב שאיפת חלקיקים אל מערכת הנשימה. ילדים, אסתמטיים וזקנים מהווים אוכלוסיות בסיכון.

אמצעי חימום חשמלי כגון מזגן (בעל יעילות אנרגטית גבוהה) הוא הידידותי ביותר לסביבה, מאחר והשימוש בו מונע פליטת מזהמים מקומית ביישוב, ואילו זיהום האוויר הנוצר מייצור החשמל מטופל במקורו בתחנת הכוח. על פי מדיניות המשרד להגנת הסביבה – קמין המופעל באמצעות גז עדיף מבחינה סביבתית על פני מקורות אנרגטיים אחרים כגון עץ או סולר.

להלן מספר הנחיות שפורסמו ע"י המשרד להגנת הסביבה, המסבירות את התקנות המחייבות מבחינת הסקה ביתית בכלל והסקה באמצעות קמין עץ בפרט:

שימוש בתנור תקני בלבד. רוב תנורי יציקת המתכת תוצרת חוץ הם בעלי תו תקן. הסבת קמין להסקה בעץ תבוצע על ידי בעל מקצוע מוסמך ותקבל תו תקן רשמי (התקן הישראלי לתנור המוסק בעץ הינו 1368).

מיקום התנור והארובה: בכדי למנוע מפגעי עשן וריח לשכנים, יש למקם את התנור כך שהארובה תהיה מרוחקת ככל האפשר מבתיים סמוכים. במקומות בהם בתים קרובים בנויים במפלס גבוה יותר יש להתקין ארובה גבוהה יותר מאותם בתים. בכל מקרה על הארובה לבלוט 100 ס"מ לפחות משולי הגג ו-60 ס"מ מעל לנקודה הגבוהה ביותר באותו הגג. רצוי כי התקנת הארובה תבוצע על ידי מתקין מאושר בלבד.

יש להשתמש בעץ יבש בלבד: עצים רטובים ועצים המכילים שרף גורמים לעשן רב ולמפגע ריח בסביבות הבית. בנוסף, יעילותם האנרגטית של עצים רטובים פחותה.

שרפו עץ טבעי בלבד: אין לשרוף עצים צבועים ומוצרי עץ מעובדים כגון, MDF,

סיבית, עצים מטופלים נגד חרקים וכדומה. מוצרים אלה מכילים דבקים, צבעים ותוספים ששרפתם עלולה לפלוט לאוויר מזהמים מזיקים מאוד (חלקם מסרטנים). מסיבה זו מומלץ לא לשרוף ניירות מודפסים וכמובן שאין לשרוף מוצרי פלסטיק וחומרים אחרים.

אחסון העץ: יש לאחסן את חומרי הבעירה (עצים) במקום מוצל ויבש. אין להניח את חומרי הבעירה על גבי הקרקע.

בטיחות: תנורי עץ מגיעים לטמפרטורות גבוהות במיוחד, ולכן יש להקפיד על בטיחות השימוש בהם. קנייה של תנור בעל תו תקן והתקנתו על ידי בעל מקצוע מיומן, והרחקת חפצים דליקים מהתנור והארובה. בבתים בהם יש ילדים מומלץ להתקין מחסום בטיחותי שימנע התקרבותם לתנור. כמו כן מומלץ, בכל בית, להחזיק באמצעי כיבוי אש כגון מטף.

מקור העץ: העלייה בשימוש בעץ להסקה גורמת בצידה לעלייה בכריתה בלתי חוקית ובפגיעה חמורה ביערות ובשמורות הטבע. חשוב לדעת כי הובלת עץ מחויבת ברישיון מק"ל. מומלץ לדרוש מספק העץ להציג בפניכם את רישיון ההובלה שלו, ולא להתפתות לעסקות זולות ממקור בלתי אמין.

התחשבות בשכנים: במקרים רבים גורם העשן מטרד לשכנים קרובים. מומלץ לברר מידי פעם עם השכנים האם העשן אינו מפריע להם ובמידת הצורך לבחון את הדרכים להפחתת המפגע, לדוגמה הבנה הדדית בנוגע לזמני השימוש בקמין, איכות העץ המוסק וכו'.

עמידה בחוקים ותקנות

החקיקה הישראלית בנושא, כוללת את התקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מחצרים) התשכ"ב-1962, המגדירות מהו עשן שחור המהווה זיהום אוויר חזק ובלתי סביר, החוק למניעת מפגעים התשכ"א-1961 הקובע איסור על גרימת ריח חזק ובלתי סביר, פקודת בריאות העם 1940 המגדירה כמפגע "כל אח או תנור וכל ארובה...המוציאים עשן בכמות שיש בה להזיק לבריאות או לסכן את הבריאות", וכן חוקי העזר של המועצה.

יש להדגיש, כי ע"פ תקנות התכנון והבניה, מתקן הסקה מחויב היתר בניה גם בבית פרטי. במסגרת תהליך קבלת היתר הבניה נדרשת הגשת חוות דעת סביבתית, בודקת את גובה הארובה ומיקומה ביחס לכוון הרוח ולתנאים המטאורולוגיים, ומציעה פתרונות למניעת נשיאה של המזהמים/ ריח לכוון בתים סמוכים. כמו כן, מתקני ההסקה צריכים לעמוד בתקן הישראלי (על פי מסמך המדיניות של המשרד להגנת הסביבה).